



Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-VO

Lycée et Collège International Ferney-Voltaire

NTC voortgezet onderwijs

School : NTC-VO Lycée et Collège International Ferney-Voltaire
Plaats : Ferney-Voltaire, Frankrijk
BRIN-nummer : 28UD

Datum schoolbezoek : 8 en 9 oktober 2015
Datum vaststelling : 16 februari 2016

Inhoud

1	Inleiding 4
2	Kwaliteitsprofiel 7
3	Beschouwing 10
4	Vervolg van het toezicht 13

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs bezocht de Afdeling Nederlands van het Collège/Lycée International Ferney-Voltaire in Frankrijk in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011.

Bij dit kwaliteitsonderzoek doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch en didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve rol van leerlingen, het schoolklimaat, de zorg en begeleiding, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Als de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit de zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Doorgaans is dit alleen bij onafhankelijk onderzoek door derden het geval.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten en schoolontwikkeling betrekking hebben. Het betreft hier jaarverslagen, leerlingresultaten, en een leerling- en ouderenquête.

De inspectie heeft de informatie uit deze documenten bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten en schoolontwikkeling van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd;
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal klassen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en lessen geschiedenis;
- Gesprek met de coördinator vo over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprekken met leerlingen, docenten en ouders;

- Gesprek met de proviseur van het Collège/Lycée International Ferney-Voltaire;
- Gesprek met de secretaris en voorzitter van het bestuur van de Association pour la langue Néerlandaise.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken. In de rapporten vanaf het schooljaar 2013-2014 is hierin voor iedere bezochte ntc-school apart informatie opgenomen over de aanpak en de gevolgen van de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland vanaf januari 2014.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 Kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.

	1	2	3	4	5
1.1 * De leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.				•	
1.2 * De leerlingen lopen weinig vertraging op in de opleiding.				•	

Kwaliteitsaspect 2: De aangeboden leerinhouden zijn gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen en de voorbereiding op vervolgonderwijs of arbeidsmarkt en samenleving.

	1	2	3	4
2.1 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de onderbouw voldoen aan de kerndoelen				•
2.2 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de bovenbouw zijn dekkend voor de examenprogramma's.				•
2.3 De school met taalzwakke leerlingen heeft een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.				•

Kwaliteitsaspect 3: De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

	1	2	3	4
3.1 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.				•
3.2 Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen is beperkt.			•	
3.3 De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Kwaliteitsaspect 4: Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.

	1	2	3	4
4.1 Ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				•
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			•	

Kwaliteitsaspect 5: De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken

	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				•
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Kwaliteitsaspect 6: De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

	1	2	3	4
6.1 De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.			•	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 7: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen			•	
7.3 De school gebruikt informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

	1	2	3	4
8.1 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.2 * De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.3 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitsaspect 9: De school zorgt systematisch voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.				•
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6 De school waarborgt de kwaliteit van de examens en van andere toetsinstrumenten.				•
9.7 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Naleving

	ja	nee
N1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N2b In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima.	•	

3 Beschouwing

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op NTC-vo Lycée et Collège International Ferney-Voltaire in Frankrijk en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken.

Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

Het NTC-onderwijs wordt verzorgd door de afdeling Nederlands van het Collège/Lycée International, een openbare middelbare school. International wil zeggen dat de school zes nationale afdelingen heeft naast het gewone Franse curriculum; een van die afdelingen is de afdeling Nederlands. In deze afdeling wordt zes uur Nederlands per week verzorgd: vier uur taal- en letterkunde, en twee uur aardrijkskunde en geschiedenis. Alle andere lessen krijgen de leerlingen in het Frans, onder verantwoordelijkheid van het Collège/Lycée. Voor de Nederlandse lessen krijgen de leerlingen gedeeltelijk ontheffing van de Franse vakken. Uiteindelijk worden leerlingen opgeleid tot een speciaal eindexamen, het 'Baccalauréat à l'Option International' (BOI); dit diploma geeft in principe toegang tot Nederlandse en Vlaamse universiteiten en hogescholen. Naast voortgezet onderwijs verzorgt de Nederlandse afdeling ook het peuter-, kleuter- en basisonderwijs; hier heeft de inspectie een apart rapport over uitgebracht.

De afdeling NTC-vo heeft op dit moment 51 leerlingen, verdeeld over de verschillende leerjaren. Er zijn twee docenten, waarvan een tevens de coördinator vo is; hij fungeert daarmee als eerste aanspreekpunt voor de Proviseur (rector van de Franse school).

Beide leerkrachten zijn ervaren en zijn al gedurende langere tijd aan de school verbonden. De ene leerkracht is gedetacheerd door het Vlaamse Ministerie van Onderwijs.

Het bevoegd gezag van de afdeling Nederlands is de Association pour la Langue Néerlandaise/Vereniging Nederlandse Taal (ALN/VNT). Dit bestuur bestaat uit zes personen, met ieder een eigen taakgebied. Zowel het verloop onder het personeel als het verloop onder de bestuursleden is zeer beperkt; er is in die zin zeker sprake van een stabiele situatie.

De afdeling Nederlands beschikt over drie eigen leslokalen, die zowel voor het basisonderwijs als voor het voortgezet onderwijs worden gebruikt. Er is een uitgebreide en actuele bibliotheek, en een lokaal heeft een smartboard. Er zijn goede computers aanwezig, maar de huidige internetverbinding is nogal wankel. De lessen worden door de week gegeven, en zijn ingepast in het totale curriculum van de leerlingen.

Aanpak en gevolgen bezuinigingen

Het bestuur van de afdeling Nederlands heeft op het moment dat er sprake was van volledige stopzetting van de subsidie van de Nederlandse overheid in overleg met haar leden besloten tot een verhoging van het schoolgeld. Toen dit later werd omgezet in een tijdelijke, beperkte overgangssubsidie is deze verhoging gehandhaafd. Het extra geld dat hierdoor overbleef is deels aan nieuwe onderwijsmethodes en aan nieuwe computers besteed, deels aan de financiële reserves toegevoegd.

Op dit moment is de financiële reserve van de Nederlandse afdeling voldoende om nog een aantal jaren zonder subsidie door te draaien. Verdere verhoging van het schoolgeld is geen optie, omdat de verwachting is dat ouders - zeker als zij meerdere kinderen hebben - wellicht niet langer voor het Nederlandse onderwijs zullen kiezen.

Algemeen beeld

De afdeling Nederlands voortgezet onderwijs in Ferney-Voltaire biedt onderwijs van voldoende tot goede kwaliteit; nagenoeg alle onderzochte indicatoren zijn dan ook als voldoende of goed beoordeeld. De lessen zijn levendig en actueel, en leerlingen ervaren de lessen en de groepen als een 'warm bad'. De resultaten die behaald worden met leerlingen zijn goed: alle leerlingen die opgaan voor het BOI-examen zijn in de afgelopen jaren geslaagd, en er zijn geen leerlingen die vertraging oplopen. In de onderbouw worden leerlingen toegeleid naar een brevet, waarbij ze gevolgd worden in hun ontwikkeling. De school neemt weliswaar geen landelijk genormeerde volgoetsen af, maar weet voldoende te bepalen of leerlingen in de onderbouw op niveau liggen; indicator 7.1 is daarom door ons als voldoende beoordeeld.

De school weet de doorgaande leerlijnen goed te bewaken, zowel door de leerlijnen onder- en bovenbouw uit te werken, door de keuze van zeer actuele methodes, en door het gegeven dat een docente zowel in het basis- als in het voortgezet onderwijs werkt.

De school biedt voldoende extra begeleiding aan leerlingen die dit nodig hebben, en weet dit ook aan te tonen. Soms worden hierbij de deskundigen van de Franse school ingeschakeld.

Hoewel de inpassing van de Nederlandse stroom in het totaal van de Franse school soms enige balanceerkunst vraagt slaagt de school er goed in met behoud van haar eigen Nederlandse eigenheid een zinvol onderdeel te vormen van het Franse internationale onderwijs en van de gemengde diplomering.

Hieronder geven we op de verschillende onderdelen (opbrengsten, onderwijspraktijk, kwaliteitszorg) een nadere toelichting.

Toelichting

Opbrengsten

De eindopbrengsten van de school zijn zonder meer goed te noemen: alle leerlingen die in de afgelopen jaren zijn opgegaan voor het BOI-examen zijn geslaagd. Van vertraging in de schoolloopbaan is slechts in zeer incidentele gevallen sprake.

De tussentijdse opbrengsten (in de onderbouw) kunnen wij niet beoordelen. De school neemt het Franse brevet af en scoort daar goed mee, maar we kunnen deze gegevens niet voldoende vergelijken met andere scholen om tot een beoordeling op dit punt te komen.

Onderwijspraktijk

De onderwijspraktijk (dit omvat zowel de lespraktijk, de onderwijstijd als het aanbod en de begeleiding/ondersteuning) hebben we als voldoende tot goed beoordeeld. De lessen die we hebben gezien zijn van goede kwaliteit: degelijk, met een duidelijke opzet en structuur, maar ook afwisselend en goed passend bij de doelgroep. Er wordt voldoende gedifferentieerd, zowel in instructie als in verwerking.

Zowel voor Nederlandse taal- en letterkunde als voor geschiedenis/aardrijkskunde zijn nieuwe, zeer actuele methodes aangeschaft, die raken aan de modernste onderwijsinzichten. Daarnaast wordt aanvullend materiaal gebruikt. Er is voldoende tijd beschikbaar (in totaal zes uur per week) en omdat de lessen voor de meeste groepen in plaats van het Franse onderwijs komen is verzuim vrijwel niet aan de orde.

Ouders en leerlingen zijn heel tevreden over het onderwijs; dit blijkt ook uit de leerlingen- en ouderenquêtes. Veel leerlingen zitten vanaf de peutergroepen al

op school en er is dan ook een hechte groep leerlingen (en ouders) ontstaan. Dit wordt nog versterkt door de excursies en buitenlandreizen die de afdeling vo organiseert (bijvoorbeeld naar Gent, of naar de VN-bijeenkomsten van het Stedelijk Gymnasium in Haarlem).

Kwaliteitszorg

De manier waarop de NTC-vo-afdeling haar kwaliteit bewaakt en zo nodig verbetert is door ons als voldoende beoordeeld.

De school bewaakt haar eigen kwaliteit onder meer door het afnemen van enquêtes onder ouders en leerlingen, en door een zelfanalyse te maken. De uitkomsten hiervan worden gebruikt om het onderwijs bij te stellen. Na regelmatige (jaarlijkse) evaluatie wordt dit schoolplan steeds bijgesteld. Het zogenaamde schoolplanteam (bestaande uit de coördinatoren en een bestuurslid) is verantwoordelijk voor deze jaarlijkse evaluatie van de actiepunten in het schoolplan, en voor verdere acties. De verbeteracties worden opgenomen in de jaarlijkse schoolgids.

De kwaliteitszorg zou nog aan kracht kunnen winnen door nog iets meer op het primaire proces in te zoomen en bijvoorbeeld tot overeenstemming te komen over hoe de betrokkenheid van leerlingen bij hun eigen leerproces effectief kan worden bevorderd. Op zich weten de verschillende leerkrachten wel een en ander van elkaars lessen, omdat ze regelmatig bij elkaar naar binnen lopen, maar een meer gestructureerd vergelijk en overleg hierover zou een goede zaak zijn.

4 Vervolg van het toezicht

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.

